N°. 2266. 18[illegible].

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 7 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 Oktober.

Nog zijn er geen officiele tijdingen omtrent de gebeurtenis van den dag, dat Sebastopol zou zijn ingenomen, en naar luid van Fransche en Engelsche berigten zouden die tijdingen zich misschien nog wel twee, drie en meer dagen kunnen laten wachten. In dien onzekeren toestand ontstaat bij velen de twijfel of Sebastopol werkelijk in handen der vereenigde mogendheden zou gevallen zijn. Ten grond van dien twijfel wordt aangevoerd een berigt uit Sebastopol, den 26 September door vorst Menschikoff naar St.-Petersburg opgezonden, dat de vesting nog niet was aangevallen. Die twijfel wordt daarenboven nog gevoed door een depêche uit Odessa van den 29 September, gisteren door ons medegedeeld, dat de strijd van den 25 tot den 29 voortduurde, en de bondgenooten toen 8 mijlen van Sebastopol verwijderd waren.

Omtrent deze laatste depêche zou men kunnen vragen, hoe het mogelijk is geweest dat men te Odessa, op 29 September, tijdingen van dienzelfden dag uit Sebastopol kon hebben? Dat is alleronwaarschijnlijkst, zoo niet onmogelijk.

Een andere zaak is de depêche van vorst Menschikoff te St.-Petersburg ontvangen en den 26 Sept. uit Sebastopol gedateerd. De Engelsche bladen maken geen zwarigheid om de veronderstelling aan te nemen, dat deze depêche [illegible] abusieve dagteekening op den telegraaf heeft [illegible] gen dat men in plaats van den 26sten [illegible] 20 Sept. En zij geven daarvoor tweederlei grond aan. In de eerste plaats, dat er depêches van vroegere dagteekening dan die van den 26 Sept. naar St.-Petersburg moeten zijn opgezonden, waarvan men niets gehoord [illegible] dat eene depêche van [illegible] St.-Petersburg kan zijn gegaan en tot het westelijk Europa teruggekeerd.

Overigens, de Engelsche bladen gaan voort met geen twijfel hoegenaamd te behouden omtrent de bemagtiging van Sebastopol. Zij staan daarin veel vaster dan de ligt beweegbare Franschen, en maken partikuliere telegraaf-berigten openbaar, waarin al meer en meer bijzonderheden omtrent den geleverden reuzenstrijd worden kenbaar gemaakt.

Iets over de invoering der nieuwe Armenwet. (1).

Met den 1 September is onze nieuwe armenwet in werking gekomen.

Hoe die wet werken zal — of daaruit tusschen gemeentebesturen en diakoniën die geweldige botsingen zullen ontstaan, welke sommige zaakkundigen — misschien met eenige overdrijving — voorspellen, zoodanig dat die wet, naar de meening van sommigen, geheel onuitvoerlijk zal worden bevonden, dit alles zullen wij spoedig zien en ondervinden.

Maar wat wij nu reeds zien en waartegen wij waarschuwen, is de toeleg, die er hier en daar bestaat, om van deze gelegenheid gebruik te maken, ten einde de armen der gereformeerde gezindheid boven de katholieke armen te begunstigen.

[illegible] dorpen — wij zullen van de steden nu maar [illegible] — is een *algemeen armbestuur*, op andere zijn [illegible] *fondsen*. De inkomsten van deze armen[illegible] *van zuiver burgerlijken aard*, strekten ten be[illegible] allen zonder onderscheid van godsdienst, en de [illegible] meerdere of mindere onpartijdigheid tusschen [illegible] meerden en de Roomschen of andere dissenters [illegible] vergelijking met hetgeen de onderscheidene [illegible] uitdeelden, waren die inkomsten van het bur[illegible] menlast [illegible] stuur doorgaans zoo belangrijk, dat de ar[illegible] meere [illegible] dorp met waarheid mogt gezegd worden [illegible] op de schouderen van den burgemeester en [illegible]

Nu is [illegible] lijke armbezorgers neder te komen [illegible] keerd [illegible] gebleken, dat op vele plaatsen het ver[illegible] wezen door [illegible] erscht, alsof die zorg over het armwezen [illegible] nieuwe wet van het gemeente- of algemeen armbestuur [illegible] op de diakoniën zoude zijn overgebragt.

(1) Ingezonden.

Wij noemen het begrip *verkeerd*. Want ofschoon art. 20 zegt; dat de ondersteuning der armen aan de kerkelijke en bijzondere instellingen van liefdadigheid wordt overgelaten, zoo leest men in datzelfde artikel dit merkwaardig voorbehoud: »*behoudens de verdere bepalingen dezer afdeeling*."

Dat *overlaten aan de kerkelijke armenzorg* is inderdaad niet veel meer dan een *vrome wensch*, in de wet gelascht ten wille van diegenen, welke het vroegere wetsontwerp van den heer Thorbecke met zoo hevigheid bestreden hebben. Maar de uiting van dien wensch belet niet, dat diezelfde wet in al hare overige bepalingen zoowel als in haren geest; het *burgerlijk* bestuur als de eerste en zekerste toevlugt van den behoeftige beschouwt. En dat ligt ook in den aard der zaak, die zich door geen theoriën laat wegredeneeren. Hoe deerniswaardig een arme ook zijn moge, kan geen diakonie *genoodzaakt* worden hem te helpen.

Het kan zeer goed gebeuren, dat die ongelukkige man door de diakonie wordt afgewezen; 't zij dan om redenen van kerkelijken aard, 't zij — wat wel meestal het geval zal wezen — omdat eene diakonie beperkt is in hare middelen, en niet, even als een gemeentebestuur, deurwaarders en dwangbevelen tot haar dienst heeft, om de onwilligen en de gierigaarts tot het verleenen van bijdragen te noodzaken.

Nevens de kerkelijken, noemt de wet de *burgerlijke* en gemengde instellingen van weldadigheid, en er blijkt in het minst niet van den wil des wetgevers om deze laatsten te verkleinen, veel min om hare fondsen tusschen de verschillende diakoniën te verdeelen.

Slechts zelden zou die verdeeling der fondsen gunstig op het armwezen werken.

Iets anders is het om eene verdeeling te doen van de *inkomsten*, welke die fondsen opbrengen.

Daaromtrent is het goed, dat door het gemeentebestuur schikkingen worden getroffen met de verschillende kerkelijke armbesturen.

Niets belet, dat de onderscheidene diakoniën van het algemeen armbestuur of van het gemeentebestuur jaarlijks een evenredig aandeel ontvangen van die inkomsten, waarop ieder behoeftige, welke ook zijn geloofsovertuiging zijn moge een gelijke aanspraak maken mag.

Maar die verdeeling van de algemeene armeninkomsten onder de verschillende diakoniën moet regtvaardig wezen.

Niet b. v. op de manier als volgt:

Art. 1. Naar aanleiding, enz.

Art. 2. De diakonie der Nederduitsch Hervormde gemeente zal ondersteunen alle behoeftigen, die DOOR HET AFLEGGEN van de BELIJDENIS DES GELOOFS TOT LIDMATEN DER HERVORMDE KERK ZIJN AANGENOMEN.

Art. 2. De diakonie der Roomsch Katholieke gemeente zal ondersteunen alle behoeftigen, DIE DOOR DEN DOOP TOT DE ROOMSCH KATHOLIEKE KERK BEHOOREN.

Art. 4. Het algemeen armbestuur zal ondersteunen ALLE DIEGENEN, DIE NIET INGEVOLGE DE BEIDE VORIGE ARTIKELEN TOT DE HERVORMDE OF KATHOLIEKE DIAKONIE BEHOOREN.

Art. 5. Van de inkomsten van het algemeen armbestuur zal jaarlijks het benoodigde tot ondersteuning der onder art. 4 opgenoemde behoeftigen besteed worden, en het overschietende tusschen de beide diakoniën verdeeld worden, zoodanig dat de Hervormde diakonie daarvan $^2/_3$ en de Roomsch Katholieke daarvan $^1/_3$ ontvangen.

Zie — daar gelaten de billijkheid van die verhouding van $^2/_3$ tot $^1/_3$, wat van plaatselijke omstandigheden afhankelijk is — is zulk eene wijze van verdeeling van den armenlast en van de inkomsten ter bestrijding daarvan bijeengebragt als hoogst onregtvaardig af te keuren. Men oordeele:

Wie in de Katholieke Kerk GEDOOPT is, blijft, volgens dat fraaije plan, ten laste der katholieke diakonie: maar wie in de Gereformeerde Kerk het doopsel ontvangen heeft, die heeft daarom op de gereformeerde diakonie nog geen aanspraak! Neen, die aanspraak wordt eerst geboren, wanneer hij door BELIJDENIS DES GELOOFS, lidmaat, zoo men noemt, der Kerk geworden is! — wat, zoo als men weet, op 18 of 20 jarigen leeftijd geschiedt, en dikwijls geheel wordt nagelaten.

Alzoo een Katholiek is Katholiek van zijn geboorte af, en heeft dus NOOIT aanspraak op het algemeen armbestuur.

Een Gereformeerde heeft er ALTIJD AANSPRAAK OP GEDURENDE 20 JAREN: tot op zijne belijdenis, *en zoo hij geen belijdenis doet*, ZIJN GEHEELE LEVEN. En wanneer, zooals bijna altoos, de bedeelingen van 't algemeen armbestuur ruimer zijn dan die der diakonie, dan is er veel kans op, dat die kerkelijke bevestiging wel altijd zal achter blijven.

Het gevolg is dus, dat de Katholieken, die de minst gegoeden zijn, den *vollen* last van hunne armen zullen te dragen hebben, en dat de Gereformeerden, behalve diakoniefondsen die hun van regtswege toekomen, tevens in het nagenoeg uitsluitend genot zullen wezen van fondsen, die niet door de Gereformeerden alleen, maar hoofdzakelijk door onze gemeenschappelijke katholieke voorouders zijn bijeengebragt, en het gemeen goed zijn van hun gemeenschappelijk nageslacht.

Het onregt, dat in die wijs van handelen ligt opgesloten, is des te blijkbaarder, DAAR HET NIET WAAR IS dat men, om tot de gereformeerde gezindheid te behooren, BELIJDENIS DES GELOOFS moet gedaan hebben. Het DOOPSEL is daartoe, even als bij de Katholieken, voldoende. Uitdrukkelijk wordt dit gezegd in het Algemeen Reglement voor de Hervormde Kerk, van 23 Maart 1852, waar wij lezen in art. 2, dat tot elke bijzondere gemeente behooren, niet alleen zij die op belijdenis des geloofs tot lidmaten zijn aangenomen, maar ook nog zij, DIE ALLEEN DOOR DEN DOOP IN HARE GEMEENSCHAP ZIJN INGELIJFD, en zij blijven er toe behooren volgens art. 3, zoo lang zij niet door woord of daad ten duidelijkste toonen, zich van haar af te scheiden.

Nu zal men welligt beweeren, dat op verreweg de meeste plaatsen de verdeeling der inkomsten van de algemeene of H. Geestarmen altijd op die wijze heeft plaats gehad. Maar dit onregt kan geen regt gevestigd hebben, en de nieuwe wet, waarbij het armwezen geheel geregeld wordt, moest juist dienen om al die oude verkeerdheden uit den weg te ruimen.

En nu een woord aan onze Katholieke armbezorgers ten platten lande. Men kan u niet noodzaken om eenige schikking te maken, omtrent de wijze waarop en wien gij bedeelen wilt. Namelijk, wanneer gij geene gemeentesubsidien trekt, die u min of meer afhankelijk van den Raad maken.

Waar algemeene armenfondsen zijn, hebben de Katholieken er juist zooveel aanspraak op als de Gereformeerden: die fondsen dienen voor alle armen, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis of van leeftijd, zonder onderscheid of men op eene diakonie aanspraak heeft of niet.

Niemand kan u noodzaken om tot eene verdeeling van de algemeene armen-*fondsen* over te gaan, of zelfs om zoodanige schikkingen te maken omtrent de verdeeling der *inkomsten*, die in uw nadeel zijn.

Maar waar men billijk en opregt met u handelen wil, onttrekt u daar niet aan de pogingen, die door een welwillend gemeentebestuur in het werk gesteld worden, om regel en orde te brengen in de armenbedeeling en in het broederlijk genot der gemeenschappelijke armeninkomsten. Al wat gij, behoudens uw geweten en het belang uwer arme geloofsgenooten, kunt toegeven, geeft dat toe om vredes en liefdes-wille!

De zaken in Spanje nemen, gelijk het te verwachten was, een steeds meer en meer ongunstigen keer. Overal onrust, overal beweging, overal verdeeldheid, overal tweespalt. De Koningin is het werktuig der ministers, zonder waardigheid, en beroofd van alle zedelijke en stoffelijke kracht. De ministers verdeeld, en elkander in tweederlei rigting de magt betwistende, buiten staat om iets voor troon en volk te doen. Middelerwijl de Koningin magteloos treurt, en Espartero en O'Donnell elkander hinderlagen leggen, is er niemand die het roer aangrijpt; het Staatsschip, opgenomen in den volksorkaan, wordt heen en weer geslingerd naar gelang van weer en tij. Het leger, gedemoraliseerd én door den opstand, die uit zijn midden is opgegaan, én door de ergerlijke rangverhoogingen, die daarvan het gevolg zijn geweest, is ter prooi der wanorde.

Men ziet de officieren zich werpen in allerlei intrigues, om ten schade der krijgstucht, zich eene carrière te maken door zamenzweeringen en komplotten; en intusschen gewordt er van de soldaten, wat er kan, wanneer zij met minachting op hunne aanvoerders neerzien, en niet geneigd zijn hunne luimen in te volgen, waar meineed de plaats der militaire trouw heeft ingenomen. En zoo is dan voor O'Donnell, den generaal, die 't eerst de vaan des oproers opstak en thans tot hon daarvan minister van Oorlog heet, het leger veel meer een kommerlijk *embarras*, dan een hulpmiddel om de orde te handhaven.

Men heeft dan eene Koningin, die niets is, een gouvernement, dat geen gouvernement en een leger dat geen leger is.

Voeg nu daarbij de gisting van alle kwade hartstogten zuidelijke hartstogten, door gansch Spanje. De liberalen van allerlei kleur en gehalte, in hevigen strijd met de progressisten. De progressisten en liberalen kampende met den meest mogelijken hartstogt tegen de demokraten, hier, socialisten, daar kommunisten geheten, en overal er op uit, om al wat bestaat in den grond te werpen. En te midden van dien strijd nergens het gezag erkend, en de matericele kracht der partijen beslissende over den toestand. Het oproer tegen elke magt, die zich in de provinciën opwerpt, aan de orde van den dag. Moord en plundering, waar de gelegenheid zich daarvoor den anarchisten aanbiedt, een gereed middel tot intimidatie. En om de anarchie te bestendigen, de kiezerslijsten door de mannen der roode republiek ingerigt als proscriptie-lijsten.

Daarmêe is de toestand nog niet geheel gegeven. Daarbij moet nog worden op den voorgrond gezet, dat de schatkist ledig is, dat er bijna geene belastingen worden betaald, dat er geen krediet hoegenaamd op dit oogenblik is overgebleven, en een bankroet alzoo voor de deur staat.

En om deze verwarring nog te vermeerderen, zoo verneemt men, dat de karlisten het hoofd opsteken, zelfs in Madrid zich officieren en manschappen werven, en in Katalonië, op verschillende punten, in gewapende stroopbenden zich hebben vertoond.

Ziedaar het thans voor Europa ten toon gespreide rezultaat van de militaire revolutie, die den troon van Koningin Isabella moest beveiligen, door dien in de zuivere toepassing van de konstitutionneele beginselen te grondvesten.

In ons nommer van gisteren deelden wij mede dat het verhoor der 39 getuigen, voor de provinciale regtbank alhier, in zake van Johann Heinrich Kemper was ten einde gebragt.

Men had gehoopt dat de besch. tegenover de elkander volgende verpletterende verklaringen en akelige *corpora delicti* staande, door besef van schuld zich aan bekentenis en rouw zou overgeven; doch die hoop is volstrekt niet verwezentlijkt; schoon steeds met de oogen neergeslagen, ontdekte men in den jeugdigen misdadiger niet het minste spoor van leedgevoel of berouw.

De zitting van gisteren werd ten elf uur geopend. Het publiek was talrijk tegenwoordig. De besch. binnengeleid zijnde neemt plaats tegenover zijne regters, binnen de balie.

De prezident, na Kemper ondervraagd te hebben of hij aan het Nieuwe Diep in het hospitaal bij van den Berg was geweest, en op het daarop ontkennend antwoord, maakt den beschuldigde opmerkzaam, dat juist de logen de oorzaak der ontdekking zijner misdaden is geweest. Immers, tengevolge daarvan heeft de slaapstedehouder, op de zaak aandachtig gemaakt, de Justitie op het spoor van den dader gebragt.

De voorzitter gaat vervolgens al de omstandigheden na van het proces, en Kemper deswege ondervraagd erkent omtrent Mei het plan tot den diefstal gevormd te hebben om na de uitvoering er van naar Amerika te vertrekken.

Ondanks al de bijzonderheden der misdaad, welke den besch. worden voorgesteld en onder het oog gebragt dat voor het proces zijne bekentenis niet wordt vereischt, maar men die alleen verlangt ter ontdekking der waarheid en om te zien of er nog eenig menschelijk gevoel in zijn borst klopt, antwoordt Kemper, steeds voor zich ziende, dat hij *vooraf niet* voornemens is geweest de moorden te plegen.

De prezident houdt den besch. nogmaals het onwaarschijnlijke daarvan voor de oogen. Wat antwoord gij daarop, zegt de voorzitter, dat gij, het raam van het huis, hebbende hooren opschuiven, en wetende dat u de meid in den stal *moest* tegenkomen, u toen niet verwijderd, maar toch den diefstal gepleegd hebt? Blijkt daaruit het voornemen tot den moord niet, reeds vóór het binnentreden van het huis gekoesterd? — »Dat ik de waarheid gezegd heb" geeft Kemper tot bescheid.

Na den beschuldigde in alle bijzonderheden te hebben aangetoond, wat hij gedaan heeft, met het grootste kalmte en overleg, zegt de heer voorzitter: Inderdaad het schijnt dat bij u, Kemper, geen vrees voor God, geen zweem van godsdienst bestaat. Bedenk wat gij hebt verrigt. Bedenk dat uwe moeder, die gij geschreven hebt, het stilzwijgen op uwen brief heeft bewaard. Dat stilzwijgen is waarlijk welsprekend.

De besch. volhardt in zijne bevestiging van *niet* met premeditatie gehandeld te hebben, waarop de voorzitter aan het O. M. het woord geeft, nadat Kemper weder in de gewone bank had plaats genomen.

De advokaat-generaal Mr. F. F. Karseboom, vangt de ontwikkeling van zijn requisitoir aan door een treffend verhaal van het op 20 Julij gebeurde enz. Vervolgens stelt spreker zich voor vijf punten te behandelen en wel:

1°. Wat is er op den 20 Julij 1854 ten huize van Preckwinkel gevonden?

2°. Wie is de dader?

3°. Welke bepaalde misdaden heeft hij gepleegd, en onder welke omstandigheden?

4°. Hoe is hij daartoe gekomen?

5°. Welke is de straf daarop gesteld?

Bij de behandeling van het tweede punt wordt ontwikkeld de koelheid, brutaalheid en onbeschaamdheid van den beschuldigde, van de euveldaad af en ook bij de arrestatie, en zijne voortdurende logentaal.

Bij het derde punt wordt aangewezen, dat Kemper het geladen pistool bij zich had, toen hij den diefstal pleegde, en wel met het doel om, ingeval van tegenstand, zich daarvan te bedienen.

Aan den moord op vrouw Preckwinkel gepleegd, gekomen, schetst de Adv.-gen. de ijselijkheid dier daad. Ieder die het *visum repertum* hoort, voelt een koude rilling door zijne leden, maar de besch. alleen blijft ongevoelig.

Aan het *vierde punt* gekomen, stelt de Adv.-gen. voor dat heb- en geldzucht de drijfveeren van den misdadiger zijn geweest. Hij zelf zeide immers bij de intructie: *»dat de mensch altijd graag geld heeft.*" Zijn Pastoor heeft slechte getuigenis van hem gegeven. Ondanks alle waarschuwingen bleef hij het slechte pad bewandelen, raadgevingen baatten niet!

Het is moeijelijk aan te nemen, dat men op hem (als zijnde een onecht kind) minder acht zou hebben geslagen. In zijne kist immers werd nog een godsdienstig boek gevonden, een geschenk zijner moeder, van zijne moeder, wien hij in geen drie jaar geschreven had, en slechts eerst weder in Mei om zijne doopakte, waarmede hij na na zijne misdaden gepleegd te hebben, naar Amerika wilde vlugten.

Vervolgens, alvorens zijn requisitoir te nemen, rigt de advokaat-generaal eerst nog het woord tot Kemper. De besch. gedurende de rede van het O. M., in zijne gewone houding gebleven, toont bij de behandeling van het 4e punt, iets meer gevoel en schijnt minder onverschillig. Tranen biggelen langs zijne wangen bij den uitroep van den advokaat-Generaal: »heb berouw, al zijn uwe zonden zoo rood als scharlaken, de Heer kan ze wit maken als wol!"

Daarop requireerde het O. M. (na eene rede welke van 12 tot 2 ure geduurd had) tot de straf des doods, uittevoeren binnen deze stad, door den strop, aan den hals en het wegvallen van een luik enz.; voorts in de kosten en dat het Hof zal bevelen, dat de stukken van overtuiging zullen worden teruggegeven aan den eigenaar of regthebbende en het arrest wijders zal worden aangeplakt.

Na een korte rustpoos wordt de zitting hervat. Het woord is aan den heer F. Th. Westerwoudt, den besch. ambtshalve als verdediger toegevoegd.

Pleiter, na eene korte voorafspraak, zegt drie punten te zullen behandelen, I. wie de besch. is? II. Wanneer het plan is gevormd tot de misdaad? III. Welke de door den besch. begane misdrijven zijn en onder welke omstandigheden die zijn gepleegd. Kemper is van onechte geboorte, hij kreeg later een tweede vader. Aan allerlei slechte hartstogten overgegeven verliet hij 15 jaren oud de ouderlijke woning. Zijn groote hartstogt bleef hem steeds bezielen, die van naar Amerika te gaan, waar zijn vader woonde en goede zaken deed.

Dat denkbeeld werd bij hem een *idée fixe*, en kwam hij eindelijk tot het besluit om daarvoor alles te wagen, en, alles gewaagd hebbende, bleef hij nog bij zijn denkbeeld volharden.

Ad IIm. en IIIm. beweert Pleiter met klem, dat men den voorbedachten raad niet mag aannemen. Wat het geladen pistool betreft, er is niet wettig gebleken wat daaromtrent wordt vermoedt. Het is niet afdoende, evenmin als het bezit van een groot mes vóór 20 Julij en het niet aanwezig zijn van dat mes na dien dag. Wat meer is, nergens is het bewijs van het *guet à pnes* geleverd. Toen Kemper de meid plotseling gewaar werd, beroofde vrees voor ontdekking hem van zijn gansche bewustzijn, en geraakte hij in koortsachtige opgewondenheid en ijlhoofdigheid, die, hem wel niet tegen straf vrijwarende, toch elk denkbeeld van premeditatie wegneemt. Pleiter meent dat in het domme gezigt van den beschuldigde niet de sluwheden van een volleerden booswicht te vinden zijn.

Pleiter kan dit punt niet eindigen, zonder het publiek Kempers verzoek, dat de maatschappij hem evenzeer vergiffenis zou schenken, als zulks reeds door Preckwinkel is gedaan, kenbaar te hebben gemaakt. Dat zal hem bij de [illegible] kalmer stemmen, zijne zielrust eenigzins herstellen.

Pleiter eindigt zijn pleidooi met deze woorden tot den besch. gerigt: »Put troost in het besef, dat er Een is bij wien redding bestaat; op Hem vestig uwe hoop. Uwe straf — dit weet gij — hebt gij dubbel verdi[end] welke die ook zij."

De uitspraak is bepaald op Woensdag 11 Oktobe[r] 1 ure.

De hoofdstrekking van het voorstel van wet, Di[ns]dag jl. door den heer Wintgens aan de Tweede Ka[mer] aangeboden, is, het houden van toezigt op de woon[ingen] blijven der armen uit het oogpunt van gezindh[eid] waartoe reeds te Rotterdam, Utrecht en elders lokale [...]gingen in het werk gesteld zijn, die echter, bij ge[brek] aan een wettelijk steunpunt, niet veel zouden uitrig[ten].

Uit de gisteren te 's Hage plaats gehad hebbende s[tem]opneming ter verkiezing van twee leden van den [ge]meenteraad, in plaats van de heeren Alsche en van [...] Goes, is gebleken, dat er 840 stembilletten zijn [uitge]bragt, waarvan vijf van onwaarde. Getal geldige s[tem]men: 835, volstrekte meerderheid: 418.

Niemand heeft de meerderheid bekomen. De m[eeste] stemmen zijn uitgebragt op de heeren Jordens 325, [...]deck 278, Volgraff 268 en Hartman 176, zood[at] eene herstemming tusschen die vier heeren zal mo[eten] plaats hebben.

De Engelsche dagbladen deelen het volgende med[e]:

»Het archeologische genootschap van Palestina te [...]den zal eene geleerde expeditie naar het Heilige [Land] zenden, ten einde te onderzoeken en te doen opgra[ven]: 1°. het monument door Josua te Sichem opgerigt; 2°. [de] 12 steenen door denzelven te Gilgal geplaatst; 3°. [het] graf van Makpelah, bij Hebron, hetwelk ook moet [be]vatten de mumie van Jacob; 4°. het graf van Jos[eph]; 5°. de graven van de Koningen van Judea en Israël [en] die der Machabeeën; 6°. opsporingen te doen te Ra[...] en Bethel en op de kerkhoven en in de overblijfs[elen] der oudste steden en plaatsen van het Heilige Land.

»Deze expeditie staat op het punt uit Engeland [...] naar hare bestemming te vertrekken." (*U. C[...]*)

Men schrijft ons uit Goor, dd. 5 October:

»Heden heeft Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht [...] het H. Vormsel toegediend aan de vormelingen van G[oor], Wegdam en Haaksbergen. Z. D. Hw. vertrekt nog he[den] naar Delden, om ook dáár het H. Vormsel toe te dienen. Men verneemt, dat Z. Hw. eenen geruimen tijd in de[ze] streken, alwaar in negen jaren het H. Vormsel niet [toe]gediend is, zal doorbrengen. Allerwege wordt hier z[ijne] komst door de Katholieken met opgewekte geestdrift gemoet gezien."

Men schrijft ons uit de Oostzee van 1 Oct.: »N[adat] de vloot der geallieerden zich van de Alands-eilan[den] had verwijderd, heeft men in die streken gedu[rende] eenigen tijd eene volslagen regeringloosheid opgeme[rkt], van zoodanigen aard, dat zij welligt zonder voorb[eeld] is. Zonder in bijzonderheden te willen treden, die we[lligt] voor uw land van geen groot belang zouden zijn, w[il ik] uwe aandacht slechts daarop vestigen, dat ten aan[zien] van de scheepvaart van en naar die eilanden de gr[ootst] mogelijke verwarring heerscht. Zoo ziet men b. v. [een] schip met driekleurige vlag met Deensche scheepspapier[en] en dergelijke anomalien meer. Thans verneem ik ech[ter], dat de Alands-eilanden zich weder onder Russische he[er]schappij bevinden en dat de afkondigingen deswege [in] de kerken geschied zijn. Hoe lang dit echter duren [zal], is niet met zekerheid te bepalen, daar de vloot der [ge]allieerden, naar het schijnt stellige bevelen heeft bekom[en] voor alsnog niet terug te keeren, noch de Oostze[e te] verlaten, zonder er daar noch het een of ander wape[nfeit] verrigt te hebben. Men meent hier algemeen, dat [het] om Reval te doen is. Men houdt het ten minste daar[voor], dat het ver gevorderde jaargetijde een ernstigen aan[val] op Kroonstadt onmogelijk maken zal. (*H[...]*)

Een Duitsch dagblad bevat het volgende: Voor eeni[gen] tijd werd te Warschau een jonge Pool ter zake van [het] bezigen van onvoorzigtige uitdrukkingen op eene ope[n]bare plaats, in hechtenis genomen en verdween, zonder dat de familie, in weerwil van alle aangewende moeite, kon te weten komen, waar de ongelukkige zich bevond. Geheel onverwacht ontving deze familie eenige dagen een berigt uit Frankrijk, dat hij zich goed en wel aldaar bevond. De jonge man was na een vonnis als staats[ge]vangene naar de vesting Bomarsund gevoerd, om d[aar] vestingwerk te verrigten, maar werd na de verove[ring] der vesting door de geallieerden met zijne overige [lot]genooten der gevangenschap naar Frankrijk gevoerd.

Opgaaf van Cholera-Lijders.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig [toe]voorzigt alhier zijn op 5 Oktober aangegeven 5 man[nen] en 2 vrouwen, te zamen 7 personen; waarvan in [het] hospitaal zijn opgenomen 2 mannen en 1 vrouw. [Over]leden 3 mannen en 2 vrouwen, te zamen 5 perso[nen], daarvan in het hospitaal 2 mannen; van daar uitge[gaan] 1 man en 1 vrouw. Blijven alzoo daar 11 personen [in] behandeling.

's GRAVENHAGE, 6 Okt. Men verneemt, dat de hoofdstrekking van het voorstel van wet, Dingsdag jl. door den heer Wintgens aan de Tweede Kamer aangeboden, is, het houden van toezigt op de woonverblijven der armen uit een sanitair oogpunt, waartoe reeds te Rotterdam, Utrecht en elders lokale pogingen in het werk gesteld zijn, die echter, bij gemis van een wettelijk steunpunt niet veel zouden uitrigten.

WORMERVEER, 4 Okt. Op de kaasmarkt van heden werden aangevoerd 34 stapels. De hoogste prijzen waren voor kleine *f* 24, 25, en voor middelbare *f* 25,25 per Ned. ponden, en alzoo iets vaster dan in de gepasseerde week, ook was de stemming weder willig.

— Gisteren te Purmerend: voor kleine *f* 24,25, en voor middelbare *f* 25 per 50 Ned. ponden.

DORDRECHT, 4 Okt. Dezer dagen hebben bestuurders der Rhumfordsche soepkokerij alhier, even als in den vorigen herfst, een beroep gedaan op de milddadigheid der ingezetenen, en is in de vorige week in weinige dagen weder voor deze buitengewone vleeschsoep-uitdeeling deelgenomen voor meer dan *f* 7.000, zoodat vele mingegoeden gedurende meer dan twee maanden vier maal 's weeks een gezond en krachtig voedsel zullen ontvangen. Deze blijken van milddadigheid zijn zeer lofwaardig, even als de ijver van bestuurderen, die een en ander zoo hebben ingerigt, dat reeds Maandag de uitdeelingen een aanvang hebben genomen.

BREDA, 4 Oktober. Gisteren avond is alhier gevankelijk binnengebragt en in het huis van arrest opgesloten, de persoon van B. K., die te Brussel is aangehouden, als hoogst verdacht van het plegen van moord door middel van een schietgeweer op den persoon van J. H. te Baarle-Nassau, op den 1 Januarij dezes jaars.

GOES, 3 Okt. Zoo even wordt alhier het berigt ontvangen, dat de meestoof te Krabbendijke, heden middag totaal is afgebrand. De oorzaak is onbekend en het huis gewaarborgd.

GRONINGEN, 4 Oct. Alhier is gisteren ten gevolge van den fellen N. W. wind een hevige vloed ontstaan, die eenige straten en huizen der stad onder water zette. De diligence van Harlingen op Groningen laat reeds bijna 24 uren naar zich wachten.

Men leest in de Tweede editie van het *Handelsblad:*

PARIJS, 5 Okt. Ter beurze is aangeplakt, dat van de overwinning bij de Alma alleen officieel berigt is ontvangen. De troepen verkeerden in een volmaakten gezondheids-toestand; het belegerings-geschut was ontscheept. De troepen rukten op Sebastopol aan, voor het welk reeds [illegible] waren aangekomen.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant:*

LONDEN, 5 Oktober. De *London Gazette* bevat in een heden voormiddag verschenen buitengewoon Nommer, de volgende dépêche van Lord Stratford de Redcliffe, gedagteekend den 30 Sept., en alhier ontvangen heden voormiddag ten 10 ure:

»De legers der bondgenooten vestigden in den morgen van den 28 het uitgangspunt hunner operatiën, te Balaklava, en maakten zich gereed naar Sebastopol op te rukken. De *Agamemnon* en andere schepen der geallieerden bevonden zich in de haven van Balaklava, alwaar de gesteldheid van het terrein een gunstige gelegenheid aanbood, om den artillerietrein voor de batterijen te ontschepen. Er is berigt ontvangen, dat vorst Menschikoff met 20,000 man in het veld staat en op versterking wacht; dat de vesting Anapa door de Russen aan de vlammen is prijs gegeven; dat het garnizoen dier plaats naar het tooneel des oorlogs nabij Sebastopol was opgerukt, en dat een konvooi ammunitie, door Kozakken geëscorteerd, door een detachement Engelschen was genomen en verstrooid geworden. De *Banshee*, die deze tijdingen overbragt, verliet de Krim in den avond van eergisteren (28).

(*Get.*) STRATFORD DE REDCLIFFE."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Okt. Het uitblijven der officieele tijding van de inneming van Sebastopol, brengt veel verslagenheid te weeg en men begint te twijfelen aan de echtheid der particuliere berigten.

Het [illegible] vooral de dépêche uit Berlijn waarin gezegd wordt, [illegible] Menschikoff den 26 September aan het kabinet [illegible] Petersburg gemeld had, dat er alstoen door den vijand [illegible] niets tegen Sebastopol was ondernomen, welke [illegible] twijfel en ongerustheid verwekt. Doch men kan [illegible] dat de datum dezer dépêche verkeerd is opgegeven [illegible] ten zelve er niet in gesproken wordt van den slag [illegible] Alma, die den 20 plaats had. Men wil ook dat de verwarring ontstaan is door de tijdrekening die de Russen volgen en dat de datum geweest is 2 September, welk volgens onze tijdrekening is de 14e en niet gelijk is opgegeven 14/26.

De berigten die thans uit Konstantinopel zijn aangekomen, zijn van te jonge dagteekening, om iets met zekerheid omtrent het gebeurde in de Krim te weten.

— Over Triest zijn de volgende tijdingen ontvangen uit Konstantinopel van 25 September.

Zes stoombooten hebben gekwetsten overgebragt.

Van de inneming van Sebastopol weet men niets. Tot verdediging der sterkte zijn aanzienlijke legermagten bij elkander en de verweringsmiddelen zijn op uitgebreiden schaal uitgerust.

De tijdingen uit Trebizonde zijn van 16 Sept.

De Russische generaal Andronikoff had zich op het terrein van Uzurghete versterkt en in staat van verdediging gesteld.

De reorganisatie van het Turksche leger ging voort.

De Russen hebben hunne voorposten tot aan de grenzen van Perzie uitgezet.

— De *Moniteur* behelst niets over de expeditie in de Krim, doch meldt dat de Oostenrijksche zaakgelastigde, de heer Hubner, wegens zijn Souverein, den Keizer der Franschen zijne gelukwenschingen moet aanbieden wegens den voorspoed der geallieerde wapenen in de Krim.

— Men kan berekenen dat een tijding uit de Krim, op zijn minst, indien alles meêloopt en de vereischte spoed wordt gemaakt, zeven dagen werk heeft om te Parijs aan te komen. Zoo dus de officieele tijding der inneming van Sebastopol, welke den 26 zou hebben plaats gehad, den 27 is verzonden, dan kan zij nog niet aangekomen zijn.

— De *Moniteur* meldt dat op last van den Keizer, Barbès in vrijheid is gesteld.

ROME, 24 Sept. Vrijdag, 22 Sept., bezocht de H. Vader het hospitaal der cholera-zieken van het Fransche leger; hij werd vergezeld van de prelaten Talbot en de Merode, en had het overige gevolg vriendelijk verzocht achter te blijven. Achttien kranken waren er aanwezig, de Paus wenschte hen een voor een te zien; hij sterkte hen met vrome woorden en legde hen gemeenzaam de handen op het hoofd. Dat bezoek maakte een voortreffelijke uitwerking op het gansche Fransche leger.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Okt. De *Times* publiceert steeds dépêches den val Sebastopol betreffende. In een dier berigten leest men dat vorst Menschikoff zich den 26 op genade heeft overgegeven. Den 25sten was het fort Constantijn vernield en het fort Alexander in bezit genomen. Den 24sten waren alle forten, schansen en redouten in de magt der geallieerden, en woei de vlag der vereenigde rijken van den toren der kerk van den H. Vladimir.

De *Morning Chronicle* meldt dat vijf uren na het bombardement het fort Constantijn in de lucht is gesprongen en 10,000 Russen onder de puinhoopen heeft bedolven. Alstoen zou vorst Menschikoff met 18,000 man in het fort Alexander zijn geretireerd.

— Volgens een oud gebruik heeft de Lord Major van Londen de tijding van de overwinning door de geallieerden behaald, van de trappen van de beurs voor eene menigte van 4 à 5000 personen voorgelezen. Na de lezing hield de Lord de volgende toespraak:

»Gentlemen, eenige maanden geleden was het mijn pligt als eerste ambtenaar der City, u plegtig kennis te geven van de oorlogsverklaring aan Rusland, en thans reeds heb ik u de verblijdende boodschap mede te deelen, dat de eerste stap gedaan is, om die barbaarsche magt binnen de behoorlijke grenzen terug te dringen. Ik kan mij niet onthouden er bij te voegen dat deze zege van het grootste gewigt is voor de belangen en het geluk der geheele menschheid (*bravo's en een geroep leve Sidney*). Gentlemen! Ik dank u voor uwe opmerkzaamheid. Ik kan niet anders dan trotsch zijn op de gelegenheid van mijne medeburgers, — de vertegenwoordigers der meest vrije stad in de wereld — in een zoo gewigtig oogenblik toe te spreken. Ik geloof dat deze zegepraal meer nut voor de wereld zal aanbrengen dan eenig feit in de laatste 50 jaren."

— Uit Hamburg wordt gemeld dat de kommandanten der Fransche schepen te Nyborg en Elseneur, bevel ontvangen hebben naar de Oostzee terug te keeren.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 4 Okt. Er is nog niets bekend gemaakt waardoor den val van Sebastopol officieel wordt bevestigt. Men gelooft aan de waarheid dier gebeurtenis te moeten twijfelen.

Op de beurs is op nieuw verspreid dat Sebastopol werkelijk in handen der geallieerden is gevallen, ofschoon er even weinig grond voor bestond, als voor de vroegere geruchten.

In het gevecht bij de Alma moeten de Engelschen 96 officieren hebben verloren.

— Moldavië is door de Oostenrijksche troepen bezet. De generaal Hus zal er den 4 dezer zijn intrede doen.

— Men leest in het *Journal de Frankfort:*

»De nieuwe positien, welke de Russische troepen, bijzonder in het koningrijk Polen thans innemen, dragen duidelijk het kenmerk eener demonstratie tegen Oostenrijk. Hoewel men zou mogen veronderstellen dat Rusland onder de tegenwoordige moeijelijke omstandigheden, waarin dit land door zijn eigen schuld verkeert, zich geene nieuwe vijanden behoefde op den hals te halen, schijnt de regering hiervoor echter minder terug te deinzen, dan voor het denkbeeld haar onregt in te zien en aan de eischen der overige mogendheden te voldoen. Inderdaad hebben de uit Warschau gemarcheerde troepen niet overeenkomstig hunne oorspronkelijke bestemming, den weg naar Volhynie, maar naar de grenzen van Galicie ingeslagen. De voorhoede dier troepen staat reeds bij Pintschoff en Olkusch en het is zigtbaar op Krakau gemunt. Oostenrijk is echter op zijne hoede en op alle eventualiteiten voorbereid. Het weet, wat het voor de toekomst van Rusland te verwachten heeft en zet zijne toerustingen ijverig voort. Zoo wordt, onder anderen de gewigtige grensvesting Olmutz in volkomenen staat van verdediging gebragt. Daarbij wordt Krakau tot eene wapenplaats gemaakt, waarin, bij voortduring, zoo vele krijgsbehoeften worden opgehoopt, als enkel bij een langdurigen veldtogt gebruikelijk en noodig is. Eene nieuwe ligting van troepen is reeds zoodanig voorbereid, dat die op het eerste bevel des keizers kan bewerkstelligd worden."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 October.

ONDERTROUWD (5 Oct.): F. H. A. Loos met L. Dehlman.
GETROUWD (5 Oct.): M. A. Tribels met L. Colet. - A. van Houtum met K. Howeler. - W. Witkamp, van Rotterdam met S. C. Bresser.
BEVALLEN (3 Oct.): A. G. Rompelman, geb. Breve, D. - A. Deiss, geb. Hirdes, D. — (5 Oct.): M. Polak, geb. van der Voort, D.
OVERLEDEN (2 Oct.): J. van Breemen, 27 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	4 OCT. 4½ u. gebl.	5 OCT.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	$60\frac{5}{16}$	$60\frac{7}{8}$ à	$60\frac{13}{16}$	$60\frac{7}{8}$
Dito Dito	3	$72\frac{1}{8}$	$72\frac{7}{16}$	$72\frac{3}{8}$	$72\frac{1}{4}$
Dito Dito	4	$91\frac{5}{16}$	91	$91\frac{1}{8}$	$91\frac{1}{16}$
O. I. Leening 1844	4	$90\frac{7}{8}$			
Amortis. Syndik.	3½	$89\frac{7}{8}$			
Handel-Maatschappij	4½		$123\frac{1}{4}$		
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
" Holl. Spoorw.-M. Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	$49\frac{1}{2}$			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{1}{8}$	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{5}{16}$
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.	3	$32\frac{13}{16}$	$32\frac{9}{16}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{5}{8}$
Coupon-Bewijzen		$5\frac{5}{16}$	$5\frac{1}{16}$	$5\frac{1}{8}$	$5\frac{1}{16}$
Amortisable Schuld		$4\frac{5}{16}$	$4\frac{1}{4}$		
Portugal, te Londen	3	$36\frac{11}{16}$	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{5}{8}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	$99\frac{3}{4}$	$99\frac{1}{4}$	$99\frac{3}{8}$	$99\frac{1}{4}$
Dito Dito 1828 en 1829	5	100	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{3}{4}$	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	83			
Dito	4½	84	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{1}{2}$
Dito bij *Hope*	4		$73\frac{1}{2}$	74	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	$74\frac{1}{2}$	73	$73\frac{1}{4}$	
Dito bij id. 5de Serie	6	$74\frac{1}{4}$	73	$73\frac{1}{4}$	73
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	$58\frac{1}{2}$	57	[illegible]	
Engelsche Russen					
Polen, Certifikaten	4	68	$66\frac{1}{4}$		
Dito Aand. met Lot. fl. 500			139		
Oostenrijk, Metalliek	5	$70\frac{1}{2}$	70	$70\frac{3}{8}$	
Dito Nieuwe 1847	2½	$35\frac{1}{2}$	$35\frac{1}{4}$	$35\frac{5}{16}$	
Dito 1851 en 1852	2½	$35\frac{3}{8}$	$35\frac{7}{16}$	$35\frac{9}{16}$	
Dito Nieuwe	5	$79\frac{1}{4}$	79	$79\frac{1}{4}$	79
Dito 1854	5	[illegible]			
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5	$71\frac{1}{2}$			
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250		347	348		
Nieuwe dito 1854		*f* $245\frac{1}{2}$	245	$245\frac{1}{4}$	
Pruissen	4½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		$3\frac{7}{16}$	$3\frac{3}{8}$		
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5		100		
Braziliën	5	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{8}$		
Dito 1843	5				
Mexiko	3	$23\frac{11}{16}$	$23\frac{3}{4}$	$23\frac{13}{16}$	$23\frac{5}{8}$
Dito Onbepaalde		$23\frac{11}{16}$	$23\frac{3}{4}$	[illegible]	$23\frac{5}{8}$
Peru	4½	70			
Grenada à £ 100	2½				
Dito Uitgestelde			$5\frac{13}{16}$	$6\frac{1}{16}$	
Ecuador à £ 100					
Venezuela, à £ 100	3½		$24\frac{1}{2}$		
Dito Uitgestelde	1¼				
Thesaurie	5				

Met uitzondering van Russen en Spaansche fondsen, welke door veel verkooporders merkbaar zijn gedaald, leverden de andere genoteerde fondsen niets bijzonders op.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Disconto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅛	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» 56$\frac{3}{16}$	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.76
»	½/m.	» 55⅜	Weenen	6/w.	» 30
Madrid	3/m.	»240	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	»240	Frankfort	»	» 99¼
Seville	»	»237	Hamburg	2/m.	» 35$\frac{1}{16}$
Bilbao	»	»238	»	zigt	» 35⅜
Lissabon	»	» 40⅜	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 40⅜	»	zigt	» 11,77½
Genua	2/m.	» 43⅛	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 53¼, 1840/1842 4½ pc. 91⅞, 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18; Binnenl. 3 pc. 33; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 74⅛.

PARIJS, 5 Oct. Fransche 3 pc. 75.75; 4½ pc. 98 50. 3 pc. Spanje 33¼; id. 1 pc. 18¼; Met. 5 pc. 85½; Rom. Leen. 87½.

LONDEN, 5 Oct. Consols 95; 3 pc. Spanje buitenl. 37½; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 5; Passive 4¼; 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 85; 4 pc. Holl 92; 2½ pc. id 62. 5 pc. Sardinië 87½, Brazilië 98¼; 4½ pc. Peru 71½; Gren. uitg. 5⅞; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24⅝; 4 pc. Portugal 41; Turkije 3⅞; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 5 Oct. Met. 5 pc. 85¼; id. 4½ pc. 74½; Bank-Aktien 1256; Wissel op Londen 11.21, Amst. —; Parijs 136½. Goud 21⅞; Zilver 18; Nieuwe Leening 97½.

BERLIJN, 5 Oct. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 83½p; 5 pc. 97; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 17; Parijs 78¹¹/₁; Amst. 140⅞; Ween. —; Petersburg 101½.

HAMBURG, 5 Oct. Spanje 3 pc. 30⅝; id 1 pc. 17; Rusl. 5 pc. 91½; 3 pc. Mexikanen 16½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 5 Oct. 5 pc. Met. 74¼; 3 pc. Spanje binneal. 33⅛; id. 1 pc. 18$\frac{7}{16}$; Wissel op Londen 3/m. 117, Amsterdam —; Parijs 93¼; Weenen 101⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 25,45	a —	Pruissische	*f* 35¼	a —
Napelsche	25,30	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,70	„ —	Hamb. Russ.	35¼	„ —
Eng. Russen	11,70	„ —	Russ. in Z. R.	35⅝	„ —
Fransche	55⅞	„ —	„ Pap.	—	„ —
Belgische	55⅞	„ —	Pools. in Fl.	27¼	„ —

Coup. Spanje Buitenl. *f* 11,62½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,70	a	9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	»	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	»	11,75
» Pistolen	» 9,50	»	9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,35	»	9,45
Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9½ à 10½ pc.			

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	a	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	»	1,78
Zilver 1000 à 980	*f* —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,30	»	104,70

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 5 Okt. Heden zijn uit de eerste hand verkocht 50 vaten Marijland Tabak per *Edward Everett.*

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 5 Okt. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Archangel *f* 253 6/m., *f* 252 6/w., 143/2 ℔ dito *f* 251 kont., *f* 253 6/w.; 142/2 ℔ dito *f* 251 4/m. — Moutwijn *f* 22,—; Jenever *f* 26,50. Amst. Proef *f* 27,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 5 Okt. Boter: eerste kwaliteit *f* 53 a 53; tweede dito *f* 48 a 49; derde dito *f* 46 a 47.

ANTWERPEN, 5 Okt. *Koffij.* Van Brazil zijn verkocht 250 balen.

Granen. Tarwe en Rogge in eene flaauwe stemming zonder omzet.

LONDEN, 4 Okt. *Ruwe Suiker.* In de vreemde soorten met volle prijzen betaald.

Koffij, Native Ceylon blijft gevraagd tot 45 a 45 s. 6 d. voor goed ordinair met beperkten voorraad.

Thee. Met meer handel tot volle prijzen.

Rijst. Op nieuw hooger betaald; Madras 11 s. 9 d. a 12 s. 3 d.; ordinair Bengaalsch 11 s. 6 d. met eene omzet van 4000 balen.

Talk onveranderd. Petersburger 62 s. 3 d. a 63 s.

Granen. Tarwe met weinig kooplust. Garst prijshoudend.

LIVERPOOL, 4 Okt. *Katoen* ... ¼ d. hooger, waartoe 12000 balen omgezet zijn.

BORDEAUX, 2 Okt. *Voorloop* 3/6 ... op fr. 205.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 4 Oktober. Volgens brief van kapitein D. Crap Hellingman, voerende het schip Gelderland, van hier naar Batavia, in dato 30 September, bevond hij zich toen op de hoogte van Deal; equipage en passagiers waren in den besten welstand.

— Het schip Amandus, kapitein H. Reincke, van hier naar Harburg, is bij Hoekzijl gestrand.

PONDICHERY, 18 Augustus. Het schip Fleur du Sud, kapt. Mouillé, van Sydney, is alhier met schade binnengeloopen, zijnde den 1en Julij beoosten de Torrestraat, in aanzeiling geweest met het schip Maria Sophia, kapt. M. van Gijsel, van Melbourne naar Java, waardoor laatstgemeld schip was gezonken; van de equipage, bestaande uit 18 man, waren 14 man door kapt. Mouillé gered en op een Nederlandsch schip overgezet. Volgens een brief van Rotterdam, van den 3en Oktober, waren de geredde personen, de kapitein en 13 man, met het schip de Amstel, kapt. N. Rademaker, te Batavia aangebragt; twee matrozen en twee inlanders waren verdronken.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Oct M. C. Rezenbeek, Roelina, Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Oct. in lading naar:

Keulen	D Hoogeweg, Prins Emil.
Frankf. & Coblentz	G. Caldenhoven, Frankf. N°. 25
Manheim	J. J. Reijndorp, de Kust van Brasilien.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseld. & Neus	R van Santen, Vrouw Agnes.

AMSTERDAM, 5 Okt. vertrokken:

Keulen	J. Kreitenberg, Kolln n° 11.
Rijnhoogte	ARNHEM 5 Okt 0 el 65 duim KEULEN 3 „ 4 vt. 2 „

Advertentiën.

(285) ONDERTROUWD:

Mr. **Eugène J. P. M. Meeûs,** van *Antwerpen,* met **Marie J. Hendrichs.**

AMSTERDAM, 6 October 1854.

(286) Bevallen van een *ZOON,* J. M. E. HILTERMANN-BüNKER.

AMSTERDAM, 5 October 1854.

Provincie NOORD-BRABANT.

AANBESTEDING.

van eene Nieuwe

School met Onderwijzers-Woning,

VOOR DE GEMEENTE

GEFFEN.

Op Maandag 23 October 1854, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door het Gemeente-bestuur *Geffen*, ten huize van de kinderen ADRIAAN VAN ERP, publiek worden aanbesteed:

Het bouwen eener **nieuwe School** met **Onderwijzers-woning,** met de leverantiën van al de daartoe behoorende materialen, enz. — De besteding zal plaats hebben bij wijze van inschrijving en daarna bij opbod in massa, ingevolge art. 37 van het bestek; zullende twee uren vóór de besteding aanwijzing in loco worden gedaan.

Nadere informatiën en inlichtingen omtrent bestek en teekeningen, zijn te bekomen bij den daarmede gelasten Architect H. VAN TULDER te Tilburg, terwijl het Bestek te bekomen is bij A. VAN DER VOORT & ZONEN te Tilburg, prijs *f* 1.00. (Brieven *franco*).

(275) ZEGT HET VOORT.

Een Tuinman, oud 36 jaren, van de R. C. Godsdienst, gehuwd, kunnende goede getuigenis aangaande gedrag en bekwaamheid leveren, door sterfgeval buiten betrekking geraakt, biedt zich aan om met 1 Februarij aanstaande, of als verlangd wordende, vroeger in dienst te treden. Adres onder de letters V. L. bij den Boekhandelaar P. T. BRAAM, te Rotterdam. (284)

De Zalf en Pillen van Holloway *zijn een uitmuntend middel voor de roos!*

Uittreksel van eenen brief van den heer Yeates, te Sussex, gedagteekend 4 October 1852, aan den professor Holloway. „Mijnheer! „Deze dient om u te verklaren, dat ik sedert drie maanden eene hevige roos aan het been had, waartegen alle aangewende middelen niets baten. Men gaf mij de raad uwe zalf en pillen te beproeven, en de dieet of den leefregel te volgen die daarbij is voorgeschreven. Dit had dan ook het beste gevolg en ik genas volkomen. Ik heb uwe middelen sedert aanbevolen aan eenige andere in gelijke gevallen welke evenzeer hersteld zijn.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20,50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, en met Mej. de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertrouwd ..., en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (3)

ODÉON.

Laatste Zondag in de laatste week!

Zaturdag geene. — ZONDAG 8 October 1854,

10e Groote Voorstelling en Concert

met het beroemde **Cyclorama van Tyrol,** enz., met medewerking van het Tyroler Zangers-gezelschap en den Viool-Virtuoos, den Heer M. ZELLER van Stokholm.

Entree 99 Ct. (8 uur.)

Ook is dagelijks van 10 tot 3 ure, in *Odéon* te ... zigtigen, een Merkwaardig Kunstvoortbrengsel (curiosum Schilderij). Diegenen welke zich voorzien hebben van plaatsbriefjes voor het Cyclorama, hebben vrijen toegang tot bovengenoemde schilderij.

Plaatsen kunnen van 10 tot 3 ure besproken worden. Zonder plaatsbriefjes 25 Cts.

(287) F. REICHARDT.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn onder meer andere gedrukt en verkrijgbaar, zoo mede bij zijne gewone correspondenten, de volgende werken, zeer geschikt voor leesgezelschappen:

Magdalena van vaernewyck, eene ware Geschiedenis, beschreven door PAUWELS FORESTIER, Buikslooter, gedrukt onder toezicht van J. A. ALBERDINGK THIJM. Met een plaatjen van Dujardin . . . . *f* 0.…

Geertruida van Oosten. Geschiedenis van eene Delftsch Begijntjen, uit de XIVe eeuw, door J. A. ALBERDINGK THIJM. Met 2 platen van Ed. Dujardin *f* 0.…

Mejufvrouw Leclerc. Iets uit de jongste oude tijd, verhaald door J. A. ALBERDINGK THIJM, met een plaatjen van Ed. Dujardin . . . . *f* 0.…

De Wapensmid en zijn Zoon, door H. J. C. VAN NOUHUYS, 2 deelen, met 7 platen van Ed. Dujardin *f* 2.…

☞ Ten opzigte van dit werk is door den Uitgever aan de vereischte van de wet voldaan, waarom Heeren Boekhandelaren gewaarschuwd worden, tegen de verspreiding van den nadruk van dit werk, die te Brussel is uitgegeven.

De Historie van Heer Ranulf van Crequi, door H. J. C. VAN NOUHUYS; voorafgegaan van eene Levensschets van den Auteur door J. A. ALBERDINGK THIJM, versierd met eene wapenplaat, vier illustratiën van Dujardin en een portret van den schrijver ... Hamburger . . . . *f* 1.…

Nederlandsche Verhalen van J. J. VAN DER HORST, R. K. Priester van het Bisdom Haarlem, versierd met vier Koper etsen van J. van Dijck. . . . *f* …

Inhoud: I. God zendt mij (1027). II. De Dorschvlegel (1197). III. Teddo Wi... (1277). IV. Het vierde Gebod (134.).

Oud-Nederlandsche Verhalen uit den kring der gedichten, aan Karel den Groote gewijd, in nieuwen vorm overgebracht, door J. A. ALB. ALBERDINGK THIJM, met 4 platen, ... door Ed Dujardin. Een deel in groot 8°, ingenaaid van *f* 3.90

Leven en ... van den gelukzaligen ... DE BRITTO ... door P. J. KOETS, R. Pr. *f* 0.60

Het Navolgen van Christus, ons heil en onze verlossing! — van den zaligen THOMAS à KEMPIS, vertaald door S. J. FUNNEKOTTER, R. K. Pr. naar de ... gezonde Hoogduitsche uitgave.

Prijs oningebonden . . . . *f* …

In bazaan verguld, op snee . . . . . . *f* …

Geperste band nagemaak Marocco . . . . *f* …

Echt Marocco (chagrin du levant) . . . . *f* …

En voorts extra fraai gebonden, naar gelang der banden.

Om hier iets tot aanprijzing van dit Gebedenboek te zeggen, achten de Uitgevers overbodig. De naam van Thomas à Kempis zal genoeg zijn, om de waarde ervan te schatten. Om eenigzins met het werk bekend te worden, laten zij hier volgen den hoofdzakelijken inhoud ...

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, ... en Comp.